

BLOFIZETÉSI ARAK:

Évesre.....	24 kor. (12 frt)
Élve.....	12 " (6 ")
Égyedévre	6 " (3 ")
Égy óra.....	2 " (1 ")
Égyes szám	8 fillér (4 kr.)
Vidékre	10 fillér (5 kr.)

Megjelenik minden nap
korán reggel.

Ünnep és vasárnap után is.

Kolozsvár, 1906.

Főszerkesztő: Dr. PAPP JÓZSEF.

SZERKESZTŐSEG

és

KIADÓHIVATAL

Deák Ferenc-utca 12. szám.

HIRDETÉSEK DIJA.

Négyzög centiméterenként 3 fillér.

A hirdetések és kereskedők kedvezményben részesülnek

Nylttér megállapodás szerint.

Hétfő, január 29.

Azt üzenete . . .

Kolozsvár, jan. 29.

Ferencz József azt üzenete . . .
Ez a nóta szomorú nóta. A
legsomorubb magyar nóta.

Ferencz József azt üzenete . . .
Üzenetet küldött a nemzet vezéreinek,
a magyar nemzetnek. Ő maga
velünk szóba nem áll. Királyi trónusát
elfoglalni Budapestre nem jön.
Egyezségről, békéről a nemzet
vezéréivel nem tárgyal: De egyet
közülük elhivatott magához az
osztrák császári rezidenciába, Bécsbe
s annak az egynek megmondotta
mit akar ő és megmondotta, minek
kell tehát történnie, akár tetszik,
akár nem. Felrendelte Andrássy
Gyula grófot a magyar király a
bécsi Burgba és az osztrák császár
küldött vele üzenetet a vezérlő-
bizottságnak.

Üzenetet? Mit jelenthet ez?

Ha az alkotmányos magyar
király a békéről tárgyalni akar a
magyar nemzettel, ha kölcsönös
megértésről, a jogok és az érdekek
kölcsönös kiegyeztetéséről akar
alkotmányos uton megegyezni, —
akkor üzeni valójában nem lehet.

Akkor tárgyal Andrássyval s
ha ez biztosított látja a békének,
mint deszignált miniszterelnök tá-
vozik Bécsből. Ha meg a királyi
álláspontot egymaga nem tartja
kormányvállalás biztos alapjának,
akkor lejön tanácskozni a többség
vezéréivel és a megbeszélés erede-
ménye szerint vagy újabb propozi-
ciókkal tér vissza a királyhoz, vagy
ha lehet, az adott alapon jelenti a
béke megkötését és a kormány
elvállalását. S ha az alkotmányos
királynak közölni valójában a
magyar nemzet hivatott vezéréivel,
ha az volna a célja, hogy velük
megegyezzen, ha Andrássyval a
dolgát egyedül el nem intézheti,
akkor nem üzen nekik, hanem fel-
kéretti őket megához. — Ok még a
szeptemberi megalázó törbeállítás
után is elmentek volna a magyar
királyt megkeresni a császári udvar
utvesztői között és szembeállították
volna a nemzet akaratát a királyé-
vel s ha lehet, össze is egyeztetették
volna.

De üzenet . . . Ez az egyoldalú
akarati szava. Én ezt akarom. Én
ezt parancsolom. Ezt tegyétek. Ha
tetszik: önként. Ha nem: akkor
kikényszerítem.

Az üzenet nem tárgyalás. Ez
csak a tudomásul adás. Az ulti-
mátum. Kevésbé durva formája a
szeptemberi cselekménynek. Akkor
a tanácskozás ürügye alatt Bécsbe
hívták a vezéreket s ott a kezükbe
nyomták az írásba foglalt „üzenet-
t”: a császári és királyi alkotmány
programot. Ma ezt a megalázást
nem tudták megismételni — hát
távolítottuk üzenték meg a nemzet
vezéréinek a napirancsot.

Mit Rebellen unterhandle ich
nicht! — Mintha újra felhangzanék
a régi jelszó. Nem tárgyalunk a
rebellisekkel. És ha nekik olyan ked-
ves a kutya nóta, hogy azt
üzenete . . . — hát üzenünk nekik.
Megüzenjük nekik másíthatatlan
akaratomat, amelynek a vége a
híres chlopyi: soha. És hogy az ő
kedves nótájuk minden motívumát
megkapják, hát adjuk tudtukra ked-
velt híveinknek, hogy: ha még egy-
szer azt üzenjük, akkor az a többé
már nem ismeretlen nyomoruság és
és szenvedés lesz az üzenetünk
vivője.

Ez a bécsi üzenet. Az alkot-
mányos magyar király jelenti be
vele, hogy helyét most már forma
szerint átadja annak, aki addig
is rendelkezett, parancsolt vele és
általa: az ausztriai császárnak.
Köszöntjük Ausztria császáraját
a magyar királyi trónján, mindavval

a szívvel és hajlandósággal, amely-
lyel ő ez utolsó üzenetében hoz-
zánk, a büszke magyar nemzethez
királyi kegyelmével hajlandónak
üzeni magát. Köszönjük az üzenet-
et. Igaza van: nekünk kedves az
a nóta. Csak éppen a szövege más,
Mi nem úgy halljuk azt a notát.
hogy: Ferenc József azt üzenete . . .
A mi nótánk és a mi szent imád-
ságunk: Kossuth Lajos azt üzenete . . .
S azt meg fogjuk hallani mindenütt
ebben a vérrel megszentelt Magyar-
országban: ha ő még egyszer azt
üzeni . . .

Sz. Zs.

A politikai válság.

Andrássy Gyula gr. Budapest

— Saját tudósítónk expresse jelentése. —

Budapest, jan. 28.

Andrássy Gyula gróf tegnap este ki-
lenc órakor Bécsből visszaérkezett Buda-
pestre és meg az est folyamán érintke-
zésbe lépett a parlament több vezérlő
politikusával. A Nemzeti Kaszinóban várták
Andrássyt a következő politikusok: Kos-
suth Ferenc, Darányi Ignác, Apponyi Al-
bert gróf, Zichy Aladár gróf és Széll
Kálmán.

A koalíció vezető politikusi tehát
mind együtt voltak, Bánffy Dezső bárót
kivéve. Bánffy szintén keresték, hogy a
rögtön-ött értekezletre meghívják, de Bánffy
a tanácskozásról nem értesült és így nem
is jöhetett el a kaszinóba. Részt vett a
megbeszélésen Hadik János gróf is, ki
Andrássyval együtt érkezett vissza Bécsből.

Andrássy Gyula gróf már tegnap este
közölte az ő értesítése folytán a Nemzeti
Kaszinóban megjelent politikusokkal a
bécsi audienca eredményét.

A király üzenete ma már ismeretes
a koalíció vezéréi előtt. És így a legilleté-
kesebb értesülés alapján állthatják szembe
a tegnapi est felhivatalos „leleplezés” cé-
luzatosságát a király üzenetének érdem-
beli tartalmával. A baloldali vezérlőbizott-
ságot Kossuth Ferenc holnap, hétfőn dél
után öt órára hívta egybe értekezletre.

A király üzenete.

Kolozsvár, jan. 29.

A koalíció vezéréihez ő felsége And-
rássy Gyula utján üzenetet küldött. Mi van
ez üzenetben: nem tudni.

Tegnap este felhivatalos közlés je-
lent meg Andrássy grófról, a királyal jár-
táról, s a vele küldött üzenetről. E felhi-
vatalos felvilágosításból azonban, bármily
keresetten ridég és ridégen szókimondó,
ugyancsak nem tudható meg, mi van a
király üzenetében. Megírja, sőt észrevehető
törékvel aláhuzza, mi nincs benne. De
nem tudjuk elgondolni, hogy több ne le-
gyen abban, mint ez a negatívum.

Megmondjuk, miért hisszük ezt:

Először is azért; mert az üzenet ve-
vője és vivője Andrássy Gyula, Andrássy
gróf pedig nemcsak elég világos, hanem
ismeretes, talán tulságosan is tamáskodó,
gyanakvó és óvatossá. Továbbá udvari
szokásokban és fortélyokban sem egészen
járatlan. Ha tegnap csakugyan nem történt
volna egyéb és több, mint egyszerűen a
szeptember 23-iki nem nek ezuttal udvaria
sabb s kegyelmesebb formában való vá-
ltoztatlan s módosulatlan ismétlése, azt
Andrássy Gyula talán mégis csak észre
vette volna és bármily tartózkodó és zár-
kózt, talán órajta is észre lehetne venni.

De tegyük föl, hogy nem lehetne.
Tegyük föl, hogy ő felsége megint csak
nyomort, szenvedést és mert különbent
izent volna ezuttal Andrássy utján, a koa-
líciónak s vezéréinek. Tegyük föl — de
mire való akkor a felhivatalos közlés?

Ez a felhivatalos közlés nyilvánvaló
szándékkal azt emeli ki, hogy Andrássy
gróf katonai álláspontja az ő felsége kato-
nai álláspontját nem fedi. Ezt tudtuk teg-
napelőtt is és nem hitte senki, hogy a ki-
rály üzenete a két álláspont teljes egybe-

olvadását foglalná magába. Megállapítja a
közlés azt is, hogy ő felsége a saját állis-
pontja alapján kínálta meg Andrássyt ka-
binetalkitással s Andrássy ezt köszönettel
visszaautasította Jó Várta talán valaki,
hogy Andrássy Gyula január 27-én mint
miniszterelnök jó le majd Bécsből? Nem
ugy volt, első perctől fogva, hogy Bécsben
most prelimináris tárgyalás folyik, annak
kikutatására vajjon, elképzelhető-e egytal-
lában alap, melyen aztán majd az igazi, a
tulajdonképpeni kibontakozási tárgyalás
folyhassék? De nincs megmondva e felhi-
vatalos közlésben az, a mi e perében a
legfontosabb, hogy mi hát ő felségének ka-
tonai álláspontja? Változatlanul és mind-
enben, nem épen a vezényszó dolgában,
de a katonai kérdés egész komplexumában
s annak alkotmányjogi vonatkozásaiban
ugyanaz-e mint szeptember 23-án volt?

Mert ha ebben valami változás van,
főképp ha ő felsége csak egy hajszálnyira
is letért arról az álláspontjáról, hogy ő
katonai dolgok fölül egyáltalában nem tár-
gyal: akkor már is van alap a király s a
többség közt való kibontakozási tárgyalásra
s ha igen, akkor teljesen és tökéletesen
meg van az az eredmény, aminél többet a
legnagyobb vérmességgel sem várhatott az
Andrássy mostani utjáról. S akkor köte-
lességeitől s hazafias hivatásától igen
oleó fogásokkal eltéríthetőnek mutatkoz-
ni a koalíció, ha, akármit közölnek a
felhivatalos közlések, e bármely keskeny
alapa is tárgyalni rá nem állana. Annál
is inkább, mert ez elvégre nem kötelezi
sem mire, de viszont elhárítja magáról ez-
zel azt a felelősséget, hogy a kibontako-
zásnak még csak tárgyalását sem lehetett
megindítani az ő merésze miatt.

Noha ez a felelősség már is nem
annira a koalícióra hárulna, mint inkább
azokra, akiket a tegnapi esti felhivatalos
közlés képvisel. Ezt nyilván ezek az urak
is tudták, s ha mégis megköszöztették e
nehéz felelősséget s átveszik a koalíció
vállalról, nyilván van rá okuk. Ha a hely-
zet csakugyan változatlanul az volna, ami
szeptember 23-án volt, ilyen okuk nem
volna. Ha van, s ha van okuk félni, hogy
csakugyan békétárgyalás indult s esetleg
béke lesz, az józan észszel csak azon
épülhet, hogy ma a helyzet mégis csak
más mint szeptember 23-án volt, tehát a
király üzenete nem csakis az a pusztá ta-
gadás és megtagadás, amennyit abból a
felhivatalos közlés elárul és aláhuz.

Ha e sejtésünkben esakis némi iga-
zunk is van, akkor a koalíció s annak ve-
zérélete most állja hivatásának a kötele-
ségeinek legkomolyabb próbáját.

Mert akkor igenis máris van a kezé-
ben egy komoly és nagy nemzeti, mert al-
kotmányjogi haladás: az, hogy a királyi
végre alkotmányos természetűnek ismeri
el az ő katonai haduri jogait is. Tárgyalás,
körülmények és erőviszonyok szabják meg,
hogy ez alkotmányos kezelés mennyiben
vegye számba a nemzet jogos és törvényes
óhajátait — de a tárgyalás tehetősége
maga is jog és erő, melynek biztosítása
nagy harcokért kárpótolt. A mi részünkről
való szóba nem állás mindenekelőtt e ha-
ladásról lökne bennünket vissza, a mi saját
kezünkkel, — s az alkotmány védelemben
összforrott nemzeti tábor nem köteles
felhivatalos ugratásra a Kossuth-nótát vagy
a Klapka indulót élelni, hogy közben
ezt a sajátót kiejtse a szájából.

A hazáért szenvedni, hadba szállni,
vért és életet áldozni néha elkerülhetetlen
hanem is a legnehezebb dolog. Nehezebb
néha a hazáért okosnak, sőt ravasznak
lenni — de ezt is meg kell tenni. A hazát
síratai nemes dolog — de néha sokkal
fontosabb a hazára, hogy ki nevet utoljára.

Az Erdélyi Múzeum-Egylet.

A tegnapi közgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, jan. 28.

Felsőzaddal ezelőtt nagy és nemes
eszmék szolgálatára alapították a köz-
hazafiat, gróf Mikó Imrével az élükön az
Erdélyi Múzeum Egyletet. Legujabban ki-
csinyes és nagyrészt személyes torzalkodá-
sok színhelyévé tették az utódot.

A míg az alapítók éltek, megvédték
alkotásaikat, most hogy egy kettő él és
érdeklődik közülük az EME iránt, győzött
az a felfogás, mely szerint az EME et mi-
nél tobban ki kell szípolozni.

Ez az áramlat az egyetemen létesít-
ett kapcsolattal kezdődik s most érte el
legfőbb diadalát.

Pár év óta folyik a küzdelem és vita
az egyetemen és rendeltetére felelt. A
régóta hagyományok védelmezői a tudomá-
nyos működésre fektették a főszűlyt s fenn
akarták tartani a felszabadó 600 önellő
működő szakosztályokat. Az új áramlat
megindító, csupán a muzeumi terek fenntar-
tására kívánták az egyetelt szorítani és
a szakosztályokat az azok tudományos mű-
ködését megakarták szüntetni.

Ezek a törekvések az egyetel választ-
mánya ellentárván, kerülő utakon próbál-
ták céljukat elérni. Pár évvel ezelőtt alap-
szabály változtatást indítványoztak és pedig
olyat, melyben tudományos működésről és
szakosztályokról többé nincs szó. A vá-
lasztmány nagy többsége ezt lezavarta, de
bizottságot küldött ki az alapszabályok mó-
dosítása.

A módosítások azután úgy történtek,
hogy egészen új alapszabály készült, mely
mindenekelőtt megszüntette a szakosztályok
önállóságát s kiszolgáltatta az egyetelt a
tárak öröknek.

Az új alapszabályok most lépnek
életbe. Első eredménye volt a szakosztályok
régóta tagjainak szelnek erőszere a
régóta munkás tagok helyébe új elemek to-
borzása, kik eddig az egyetelt nem tö-
rtek, annak munkásságában részt nem
vettek, a kiknek csak a szavazatára volt
szükség. Mert kiadatott a jelszó s megin-
dult titokban a harc a régi munkás tagok-
nak a szakosztályok s az egyetel vezetősé-
géből kiszorítására.

A régiök közül nem maradt más,
csak a ki a társaság tagja, vagy csendes
komponistája s a legrégebbiek közül cé-
gének egy két ártalmatlan ember.

Igy intézték az utjonan alakult szak-
osztályokban a választások, melyeken a
szavazatok nagy száma s tarak díjnokaiból
és a szállított kereskedőkbe került elő. Nem
átalottak egyetemi méltóságokat viselő
emberek ilyen új elemeknél házalni sza-
vazatokért.

Mindez az önzetlenség mezében és új
szellem jelszavával jelentkezett a forumon,
de az utjonan választott tisztviselők sze-
melyében annyira szembeötlő a nepotizmus,
hogy csak a vak nem látja.

A muzealis célok bajnokainak az ilyen
lefejezett szakosztályok a legkedvezőbb. Ha
az új szabályokkal nem sikerült egészen
kivégezni a szakosztályokat, elvették majd
a harakirit az új szakosztályok magok.

A történelmi szakosztályok elnöke
megjósolta mult évi közgyűlési megnyitó
jában, hogy az új alapszabályokkal az ott
készítők célja nem egyebb, mint megkerülni
az erősséget, melyet nyitl ostrommal nem
vehettek be.

„Nem viszik-e be városunkba a trójai
falovat?” Kérdezte, „A jövő megmutatja”
felelte ő.

A jövő nemsokára készt a választással.
A régi várvédők tisztességes fegyverekkel
harcolva tüntek el az igaz ügy szolgálata-
ban; a trójai vezér néhány landzsa szurás-
sal sebesülve, de élve került a falovas hő-
sök fogásába.

Ha egykori elnökére gróf Mikó Imrére
visszagondol aligha nem jut eszébe a bibliai
mondas, hogy öröködbe uram pogányok
jötteknek.

Az új rendszerre fellelt a koronát
az egyetel közgyűlésen a tisztviselők és a
választmány megalkotása. A tisztikarból ki-
hagyták az egyetel több mint 20 év óta mű-
ködő pénztárnokát, aki alkalmatlanná vált,
mert mindig ellenzte a merész adósság-
csinálásokat és sürgette az elszámolást.
A választmányt pedig kétharmadában új
emberekből alkották meg, akiknek egyrésze
csak 1—2 év óta tagja az egyesületnek s
érdemüket egészen más terezen szerezték.

Ezek után méltan tekinthet minden
érdeklődő kíváncsisággal az így megfajelt
egylet tudományos működése elé.

A tegnapi megejtett közgyűlés lefolyá-
sáról egyébként az alábbi hivatalos tudósi-
tást vetjük:

Az Erdélyi Múzeum Egyesület 48. évi
közgyűlése az egyetem aulájában. Tagok
nagy számmal. 10 órakor nyitotta meg a
közgyűlést gr. Esterházy Kálmán elnök.
Jegyzőül felkérte dr. Imre Sándort, hielet
sitökül Russel Károlyt és dr. Menyhárt
Gáspárt.

A titkár felolvasta a választmány je-
lentését az 1905. évi működéséről, felsorolja
a nevezetesebb eseményeket, adományokat,
a Mikó-ünnepélyt, a tarak jobb elhelyezé-
sére tett lépéseket. Jelzi az évi jelentés az
új alapszabály életbelépesét, felmutatja,
hogy az igazgató, alapító és pártoló tago-
kon kívül az egyesületnek jelenleg 244
rendes tagja van. Jelenti egyszersmind,
hogy az eddigi választmány működése a
mai közgyűléssel véget ér. A közgyűlés tu-
domásul vette a jelentést, valamint az

1905 évi zárszámadást is, mely előre ki-
nyomatva a tagok kezében volt. E szerint
a hiány apad, de még el nem enyészett.
E jelentéssel kapcsolatban elfogadta a köz-
gyűlés a számadásvizsgáló bizottság indít-
ványát, hogy Békésy Károly pénztárnoknak
elismérés szavazásával a szokásos felment-
vény adassék meg. A tarak 1905 évi száma-
adásának megvizsgálása az új választmányra
marad.

Ezután az állattár jelentését Apthy
István, az ásványtárét Szádeczky Gyula,
az érem és régiségtárét Posta Béla, a
könyvtárét Erdélyi Pál, a növénytárét
Richter Aladár igazgatók előadása, azokból
a közgyűlés a tarakban folyó rendszeres
munkáról győződött meg, de egyszersmind
a tarak szükös anyagi helyzetéről is. —
A tarak megvizsgálásáról jelentést tevő 2—
3 közgy. tag pedig a tarakban talált rendről
tett jelentést és ezzel kapcsolatban min-
denik igazgatónak köszönetet szavazott a
közgyűlés. Jegyzőkönyvben megőrköztik br.
Wesselyi Béla- emléket, ki mindig meg-
hatón mutatta ki az érem- és régiségtár
iránt való áldozatkész érdeklődését. Jöröre
a tarak megvizsgálására felkérte a közgyű-
lés ugyanazokat, kik év éven voltak.

A régi bölcsészet, nyelv- és tört. tu-
dományi szakosztály működéséről dr. Szá-
deczky Lajos olvasta fel történelmi vissza-
pillantásokkal kapcsolatos jelentését, a régi
orvosostudományi szakosztály élénk
életéről pedig dr. Jakabházy Zsigmond
számolott be. Mindkét jelentést tudomásul
vette a közgyűlés és a volt szakosztályok
vezetőinek köszönetet mondott. Ezután az
1906. évi költségvetést kinyomtatott alakjá-
ban fogadta el a közgyűlés. A bevételek
összege 14000 koronával marad a kiadá-
soké alatt.

Az új alapszabályok 21. §. alapján
most a választásokat ejtette meg a köz-
gyűlés dr. Csernátóny Gyula és Péterfi
Zsigmond elnöklésével működő két bizott-
ság előtt. Eredmény:

Tisztviselők. Főtítkár: dr. Schilling
Lajos 96 szóból 95 tel. Titkár: dr. Imre
Sándor 96 szóból 95-tel. Pénztárnok: Lend-
vai Emil 95 szóból 92-vel (3 Békésy Ká-
rolyra esett). Ügyész: dr. Menyhárt Gáspár
95 szóval. Ellenőr: Kovács Ede 95 szóval.

Választmányi tagok: 93 szavazatból
kapott dr. Boros György 91, dr. Cholnoky
Jenő 92, dr. Csernátóny Gyula 93, dr. Far-
kas Lajos 91, Ferenczy Gyula 89, dr. Gidó-
falvy István 91, Hevesi József 83, dr.
Hirschler József 84, dr. János György 93,
Kenessey Béla 92, dr. Kondrádi Dániel 93,
dr. Márki Sándor 51, br. Mannsberg Sándor
82, dr. Palfy Márton 84, Péterfi Zsig-
mond 88, dr. Pisztorjy Mór 91, dr. Rigler
Gusztáv 91, dr. Schneller István 91, dr.
Szabó Dénes 58, dr. Tutsek Sándor 91,
gr. Wass Béla 92 szavazat.

A tisztviselők választása 5 évre szól,
a választmány 1/3-ad részében évenként
újja alakul. Végül a titkár jelentette, hogy
az új szakosztályok megalakultak.

A bölcsészeti szakosztály elnöke
Szamosi János, titkára Erdélyi Pál, a ter-
mészetudományak elnöke Fabinyi Rudolf
titkára Szabó Imre, az orvostudományak
elnöke Purjesz Zsigmond, titkára Jakabházy
Zsigmond.

Dr. Apáthy István felszólalt a gyűlés
berekesztése előtt, köszönetet mondott azért,
hogy Esterházy elnök s Szamosi alelnök
az átalakulás izgalmai között mindig tap-
intatosan, egy-üttes szellemben vezették az
egyesületet. Kifejezte azt a reménységét,
hogy az egyesület most kezdődő új életé-
ben is megtartják jóakaratu buzgódságokat.

Esterházy elnök leke-en jelentette
ki, hogy élete fogytáig híven dolgozik az
egyesületért, — köszönetet mondott az egye-
tem rektorának a terem átengedéseért s az
ülést berekesztette.

UJDONSÁGOK.

— (A póttartalékosok szabadsá-
gólása) Katonai körökből az a hír érkezik,
hogy az 1904. évbéli póttartalékosokat a
jövő hó első napjaiban szabadságot fog-
ják, s bár ha a jelenlegi létszám csökken
is a szabadságolások által, újabb póttar-
alékosokat nem hívnak be. A szabadságolá-
sokáról eddig még nem szivárogtak ki hírek
de valószínűnek tartjuk, hogy ez azért tör-
ténik, mert a belügyminiszterium, a mely
különbön tervbe vette a póttartalékosok
családjaiknak államilag való segélyezését is,
belátja, hogy a póttartalékosok családjaira
súlyos napok nehezedtek, hogy fegyverbe
szólították a családfenntartókat. A hadü-
gyminiszterium most úgy tervezi, hogy a póttar-
talékosok közül azokat, akik legjobban
szorulnának kiképzésre, haza ereszti, mert
a kiképzés különben sem lehet oly tökéletes,
mint az utonoknál. Ezek a póttartalékosok
az 1904. évbőliek lennének, akik közül leg-
kevesebbet hívták be.

(Felolvasó estély a milleniumi iskolában.) Minden tekintetben szépen sikerült felolvasó-estélyt rendezett a milleniumi iskolával kapcsolatosan felállított Ifjúsági-Egyesület a pap utcai milleniumi iskolában. A felolvasó-estélynek különös érdekességét kölcsönöztö, dr. Filep Gyula egyet. magántanárnak a Táplálkozásról tartott igen érdekes előadása, melyet a szép számú hallgatóság lelkesen megtapsolta. A felolvasó-estély másorát azonkívül érdekes szavaltok, ének, zeneszámok tarkították. A felolvasó-estély sikerének érdeme Elek Gyula milleniumi iskolai igazgatót illeti, ki fáradságot nem kímélve, a legnagyobb gondnal rendezte a felolvasó-estélyt.

(Bethlen Gábor kör estélye Désen.) A Bethlen Gábor kör agilis elnöksége fe batorodva egyfelől a Nagykörösi rendezett estély pompás sikerén, más felől engedve a deséiek szives, több ízben kifejezett meghívásának és felszólításának legközelebbi estélyét Désen fogja rendezni. Az estély iránt már most is nagy az érdeklődés Désen és Kolozsvárt egyaránt. A program pontok már jórészt össze vannak állítva, a meghívók szétküldése a napokban fog megtörténni. Az estélyt valószínűleg febr. 17 én rendezi a Bethlen Gábor kör.

(Botrány a színházban.) Az erkölcsek és józlék végleges elvadásáról tesz tanúbizonyságot az az estéről estére megújuló botrány, melynek a kolozsvári színházba járó közönség egy néhány a karzaton helyet foglaló eretlen gyermek kedvtelése miatt ki van téve. A szombati és tegnapi előadásokon tetőpontjára hágott a karzat hallatlan és immár túrheteren viselkedése, melylyel valóságos terrorizálja a közönséget. Hangos röhögések, otromba viccek s a páholyokban ülő színésznők neveinek kiabálása, az előadás minduntalan való megzavarása valósággal botrányt teremtettek a színházban. S mindez a rendőrség asszisztálása mellett történik. Ne mulatni menjenek a rendőrök a színházba, hanem rendet fentartani, hogy ne fordulhassanak elő olyan hallatlan dolgok többé, mint pl. tegnap este is. Elvárjuk a főkapitánytól, hogy a színházi botrányok ügyében azonnal a legerélyesebb rendszabályokat foganasítja, mert különben a kerunitás fogja közelebbről felelősségre vonni, mint a ki nem tel-

jesíti kötelességét. Ha már — a mi pedig elég szomorú — ilyenek megtörténhetnek a kolozsvári színházban, tessék akár meg is tiszerezni az őrszolgálatot tevő rendőrség létszámát. A racionálankodókkal tessék a legnagyobb keméltenséggel és szigorral eljárni. Mert így a helyzet továbbra túrheteren...

(Magántisztviselők felolvasó gyűlése.) Nagyszámú hallgatóság jelenlétében folyt le tegnap délelőtt 11 órakor a Magántisztviselők Egyesületének felolvasó gyűlése. A felolvasót Kiss Sándor, kereskedelmi akadémiái igazgató, az egyesület diszelnöke tartotta, felolvasás tárgyát Magyarország kereskedelmi tengerészete képezte. Érdekes keretben, statisztikai adatok kíséretében reamutatott hazánk fejletlen kereskedelmi tengerészetét, szembe állította Magyarországnak ezen téren való elmaradottságával Olaszország, Franciaország és Románia virágzó kereskedelmi hajózással, reamutatott ezen fontos kereskedelmi tényezőnek az állam által csekély mértékben nyilvántuló anyagi támogatására. Nagyérdékű felolvasását azzal fejezve be, hogy a többi állam mintájára Magyarországnak is gazdasági előrehaladása érdekében interviz munkálkodást kell kifejteni ennek a külkereskedelmi szempontból annyira elsőrangú tényezőnek kifejlesztésére. A hallgatóság élénk tetszészaja honorálta a mély tanulmány, alapos értekezést, melyért a felolvasónak Radó Elek bankigazgató, az egyesület ügyvezető elnöke mondott köszönetet. Az egyesület, mely megalakulása első idejében már számos tanuljelt adta életképességének és hivatottságának, kitűzött programjához hiven minden hét vasárnapján tart ily irányú felolvasó gyűléseket, így a következő gyűlésen Popper akadémiái hallgató „Magyarország aranybányái” címen fog értekezni. Nem mulasztjuk el Kolozsvár kereskedőinek figyelmét felhívni ezen felolvasásokra, miután ezek irányja és szakbeli tárgya különösen a kereskedők képzésére bir nagyfontossággal, amiért is azok meghallgatása csakis előnyükre szolgálhat.

(A Dávid Ferenc egyesület felolvasó estélye.) Tegnap délután négy órakor tartotta meg a Dávid Ferenc egyesület az unitárius kollegium disztermében igen díszes s nagyszámú, főleg hölgyekből

álló közönség előtt szépen sikerült felolvasó estélyt. Az ülésen Ferencz József unitárius püspök elnökölt. A papnövendékek énekeltek megnyitól vallásos dalt, melyet a közönség nagy tapsal jutalmazott. Utána Heinrich Józsa, a tanítónképző igazgatója tartott felolvasást a nőiskarvilágáról. Szépen jellemezte felolvasásában a nő lelki világát, lelki életét. A kitűnő megfigyeléssel megírt tanulmány nagy hatást keltett. Ezután Abrudbányai Ede szavalt nagy hatással „Decemberi éj” című költeményét. Majd Pálfi Márton olvasott fel „A cár biradalmában” cím alatt hangulatos, kedélyes és még is tartalmas, tanulmányos utirajzot. Kezdte az első benyomásokat, melyek meglepték a cár biradalmá határának átlépte alkalmával, végig vezet Varsón, az orosz főváros Szentpéterváron mindenütt világos szemmel vizsgálva szemléltetón mondja el élményeit s benyomásait. Végül elvezet a mi rokonainkhoz a finnekhez s részletesen ismertetete főleg a szép finn nőt; a nő helyzetét s az egész társadalmat. Méltán egészítette Heinrich Józsa gyönyörű felolvasását. Utóljára egy csinos fiatal leány Lászlóczy Erzsébet tanítónképződei növendék szavalt zajos tapsal jutalmazva Reviczky: „Salamon király álma” című költeményét. Ferencz József püspök az előzői székéből mondott az estély szereplőinek. A tartalmas lélekemelő estély közönsége fél 6 órakor osslott szét.

Táviratok

Mit határoz a vezérőlbizottság.

Budapest, jan. 29.

A szövetszekt ellenzék vezérőlbizottsága holnap, hétfőn, délután öt órakor értekezletet tart, abból a végből, hogy Andrássy Gyula gróf révén a király üzenetét átvegye.

Politikai körökben nagy várakozással tekintenek a vezérőlbizottság holnapi konferenciájára és határozata elé, pedig a jelenségekből már most megállapítható, hogy a vezérőlbizottság holnap úgy dönt majd, hogy a királynak a katonai kérdésekben tett proppozíciói, vagy

a királynak a katonai dolgokban a nemzeti követelésekkel szemben eddigi következetesen elfoglalt merev álláspontja nem alkalmas arra, hogy a nemzet és királyja között a békés egyetértés helyr jljön. Az általános felfogás az, hogy holnap a vezérek értekezletén az lesz az uralkodó felfogás, hogy így, ilyen módon békét csinálni, békét helyreállítani vem lehet.

Andrássy Bánffy bárónál.

Budapest, jan. 29.

Andrássy Gyula gróf ma déiben látogatást tett Bánffy Dezső bárónál, akivel hosszasan értekezett. A látogatás arra vezethető vissza, hogy Andrássy Gyula gróf tegnap nem találkozott az upárt vezérével és így azután neki ma kü ön beszámolt a bécsi ut eredményéről.

Mikor utazik Andrássy Bécsbe?

Budapest, jan. 29.

Andrássy Gyula gróf holnap, hétfőn este adja át hivatalosan a király üzenetét a koalíció vezérének, kedden pedig Bécsbe utazik, hogy a királynál viszont kihallgatáson jelentkezzék, elmondja a vezérek vélekedését a proppozíciókról.

Kossuth nem nyilatkozott

Budapest, jan. 27.

A Pol. Ért. jelenti: Több napilapban ma beszélgetés jelent meg, melyet állítólag Kossuth Ferenc egy újságíróval folytatott volna. Ezzel szemben illetékes helyről annak kijelentésére kértek fel bennünket, hogy Kossuth Ferenc tegnap beszélgetést egy újságíróval sem folytatott, az illető lapokban megjelent intervizu tehát elejétől végig valótlan.

Zichy Aladár gróf nyilatkozata.

Budapest, jan. 29.

Arra a nyilatkozatra vonatkozólag, a mely szerint Zichy Aladár gr. kijelentette volna, hogy Andrássy Gyula gróf meghívását József királyi herceg közbenjárása eredményének tartja, Zichy Aladár gróf felkért annak kijelentésére, hogy őt senki sem intervizuolta meg és hogy semmiféle politikai társaságban sem tette azt a nyilatkozatot a melyet szájába adtak. Beszélte Andrássy

bécsi utjáról, de amit erről mondott, azt is elferdítve adta vissza az, aki hírül vitte. Ami pedig József királyi herceget illeti nemcsak hogy nem mondta azt, hogy tudomás szerint a királyi herceg járt közbe Andrássy meghívása érdekében, hanem éppen ő kérdözte, hogy van e alapja az újságok abbeli hírének, amely József király herceg közbenjárásának tulajdonítja Andrássy gróf meghívását.

Rudnay kigilyozása.

Budapest, jan. 29.

Rudnay ügyben az ellenzék győzött. Utasították a választmányt, hogy tegyen érdemleges indítványt Rudnay kigilyozására.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Kolozsvár, hétfőn, január 29 én

Gül Baba.

Zenés színjáték 3 felvonásban.

Kezdeté 7 órakor, vége 10 előtt.

Holnap, kedden, január 30 án

Cigánybáró.

SZÍNHÁZ

Téli színház:

Heti műsor.

Hétfő: Gül Baba.
Kedd: Cigánybáró.
Szerda: Leontine férjei. (Ujdonság, előszőr.)
Csütörtök: Leontine férjei.
Péntek d. u.: A prófeta. (Operai mérsé kelt helyárrakkal.)

Felelős szerkesztő

HERCZEG JENŐ.

Laptulajdonos:

GOMBOS FERENCZ.

!Menyasszonyok figyelmébe!

Karlsbadi porcellán készletek gyönyörű kivitelben, színes, 12 személyre, teljesen összeállítva 15 firtól.

Üvegkészletek 12 személyre 33 drb 2 firt 95 kr.

Tea- és kávé készletek 2 firt 80 kr., 3 forint.

Minden vevő, ki 10 koronára vásárol, saját életnagyságu arczképét kapja teljesen ingyen, csupán a keretért fizet 3 koronát.

Müller utóda SOMLYAI

Kolozsvárt, Kossuth Lajos-u. 4.

83 6-100

Orosz tea eredeti csomagban!

Szállított árak.

Üzlet áth. lyezés miatt!

Illatszerek, szappanok, tea, rum, gyógy-

borok, rum és likőr essenciákat —

szállított árakon árusít

Burger Frigyes

gyógyár és illatzer üzele

Kolozsvár, Mátyás- király-tér 9-10.

(30)

Francia gumi különlegességek!

Felnőttek és gyermekek

előszeretettel veszik a friss és ellemes ízű

valódi Norvégiai

csukamáj olajat.

Ára egy üvegnek, használati utasítással 1 kor. 20 fill.

Rheuma, Csuz, Köszvény

fájdalmaknál rögtön enyhülést idéz elő a Dr. Biró féle Rheuma szesz.

Egypárszori bedörzsölés után a legmaka esabb fájdalom is megszűnik.

Ára egy üvegnek 1 kor. Kapható: Wolff gyógyszerárában Kolozsvár.

(31)

Villamos es gőzerőre berendezett gyár távolról sem képes oly olcsón élnom és fő hangszerrel szállítani, mint

Reményi Mihály

a magyar királyi zene-akadémia bázi hangszer készítője, azért ne vásároljon semmiféle hangszerrel, legyen az hegedű, gordonka, cimbalom, harmonium, harmonika, fa- vagy rezfuvó, hangszer, hur stb stb., mig REMÉNYI legújabb ábrákkal ellátott képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik Budapestről Király-utca 58. sz. Zenekarok teljes felszerelése a legolcsóbb árakon. Külön költségvetés díjtalanul. — Kivitel a világ minden részébe nagy és kicsinyben. Zongorák és csiabalmok javítása és javítása. Az összes hangszer javítása szakszerűen és olcsón. 36 210-*

A legolcsóbb és legjobb beszerzési forrás!

Van szerencsém az igen tisztelt tanító-testület és tanuló ifjúság szives figyelmét a teljesen ujonnan berendezett és évek óta fennálló könyvnyomdammal kapcsolatos

nagy papir-, író- és rajzszerkeszkedésekre

felhívni, a hol az összes iskolai ezikkek, u. m.:

írkák, író- és rajzfüzetek
gyakorlatok
szótárak
palatáblák és palavesszők
írónok
tollak és tollnyelek
rajztömbök és táblák

körzők
dörzsmézga (gummi)
fejes, lapos-, derék-szögű vonalzó
táskák és könyvhordó szíj-
jak stb. stb.

a lejutanyosabb ár mellett dus választékban kaphatók.

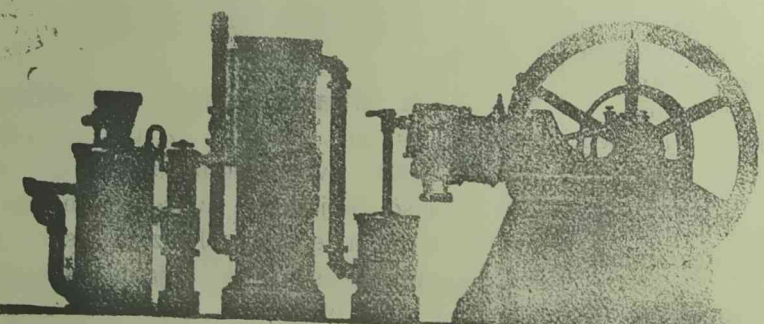
Szives jóindulatát és támogatását kérve vagyok

tisztelettel

Gombos Ferencz,

Kolozsvárt, Deák-Ferencz-utca 12. szám

Telefon szám 304.

Eredeti OSERS és BAUER motorok

Budapest, VI., Podmaniczky-utca 18.

Motorgyár és vasöntöde: Bécs.

Műanyag és petroléum-motórok és leomobílok, szivó-gáz-motórok, 2-3 fill. üzemköltséggel. — Kézdvező fizetési feltételek. — Előre meggyártmány. — Költségvetés és árjegyzék ingyen.

37 201-208

Maculatur

egész ivben, csomagolásra igen alkalmas kilonként 20 fillér, méter-mázsza vételnél 15 korona. Felvilágosítást ad a kiadóhivatal.

Moldován Miklósné férfidivatszabó és férfidivatáru üzlete

Kolozsvárt, Egyetem-utca 1-ső szám. Felhívom a n. é. közönség figyelmét a farsangi idényre műhelyemből kikerülő frak, smoking és kaiser öltönyök izléses és szakszakszerű kivitelét — és kérem a n. é. közönség b. partfogását. 90-108